

INTA UBARSTE

Dzimusi: 1936. gadā Valmierā

Mācības: Valmieras Kurlmēmo skolā un Raiņa vakarskola
LNS biedre no 1953. gada

Darbs: 37 gadi trikotāžas ražošanas uzņēmumā — adītāja

Sabiedriskā darbība: Aktīva pašdarbiece — deju, drāmas kolektīvā; sportiste — slēpošana, riteņbraukšana u.c.

Pienākumi: bijusi Vidzemes grupas vadītāja; Rīgas biedrības valdē; vada KC «Rītausma» pensionāru padomi

LNS Goda biedres nosaukums piešķirts 2006. gadā

Inta visu dara ar sirdi un mīlumu

Inta Ubarste — klusa, bet neatlaidīga darba darītāja. Viņa ir bijusi aktīva mākslinieciskās pašdarbības dalībniece un laba sportiste. Ilgus gadus darbojusies Latvijas Nedzirdīgo savienības Rīgas biedrības valdē, joprojām vada kultūras centra «Rītausma» pensionāru padomi un rosās Jāņa baznīcas Luterāņu nedzirdīgo draudzē.

2002. gadā viņai piešķirts Rīgas biedrības Goda biedres nosaukums, bet 2007. gadā apbalvota ar LNS Goda biedres nosaukumu.

Karš atņēma tēvu un mājasvietu

Inta Ubarste (dzim. Kamerāde) piedzima 1936. gadā Valmierā. Pirmie bezrūpīgie bērnības gadi aizritēja mājā, kas atradās tuvu Svētā Sīmaņa baznīcai. II Pasaules karš atņēma Intai tēvu. Viņas tēvs Rūdolfš strādāja šujmašīnu un velosipēdu rezerves daļu veikalā «Lippert». 1941. gada 4. jūlijā tēvu kāds aizveda no mājām, un viņš vairs nepārnāca. Slavenais soļotājs Jānis Daliņš viņu atrada nošautu pie kapiem. Tēvu bija nogalinājuši boļševiki, kuri bija prasījuši viņam atslēgt veikalu un atdot atslēgas. Tēvs tās nebija devis. Māte vēlāk veikala atslēgas atradusi iebāztas malkas grēdā.

Bija nogalināti vēl divi valmierieši, tāpēc bērēs piedalījās ļoti liels skaits pavadītāju. Intai ir saglabājies Valmieras avīzes «Tālava» numurs (Nr. 2, 1989.gada 16. augusts) ar tur ievietoto viņas tēva bērū fotogrāfiju. Māte palika viena ar trim bērniem — Intu, viņas māsu Rudīti un brāli Aivaru. Bērņus palīdzēja audzināt Intas krustmāte.

Nākamo triecienu Kamerādu ģimene saņēma 1944. gadā, kad frontes dēļ tika nopostīta trešdaļa Valmieras un izdega tās centrs, tostarp arī viņu māja. Turpmāk ģimene dzīvoja Valmieras apriņķa Rencēnu pagasta «Milkās», kas piederēja tēva mātai. Šajās mājās Inta aizvadīja brīnišķīgus gadus. Kopā ar citiem tika spēlētas dažādas spēles un darīti visādi nedarbi. Inta stāsta, ka sazināšanās notikusi brīvi, jo viņa labi lasījusi no lūpām. Nedzirdību viņa nemaz neizjutusi kā traucēkli.

Nedzirdēja kopš dzimšanas

Intai bija divi mēneši, kad māte konstatēja, ka viņa nedzird. 17 mēnešu vecumā to apstiprināja arī ārsti, teikdami, ka viņai ir pamiris dzirdes nervs. Māte domā, ka tam par iemeslu varētu būt viņas atmuguriskais kri-

tiens uz akmeņiem divas dienas pirms dzemdībām. Intas rados nav neviena nedzirdīga cilvēka.

Laimīgais laiks «Milkās» neturpinājās ilgi. 1949. gadā uz Sibīriju izsūtīja tēva māsas ģimeni. Turpmākos gadus Kamerādu ģimene dzīvoja pie tēva mātes «Atvaru» mājās turpat Rencēnu pagastā. Inta tur nodzīvoja līdz Valmieras Kurlmēmo skolas beigšanai.

Čakla un zinātkāra mācībās

1942./1943. mācību gadā Inta sāka iet Valmieras Kurlmēmo skolas sagatavošanas klasē. 1953.gadā viņa pabeidza skolu kā izcilniece — visas 10 klases viņa bija apaļa teicamniece. Intai ļoti patika matemātikas un īpaši ģeogrāfijas stundas, jo skolotājs Jānis Madarājs prata interesanti stāstīt. Vēl Intu ļoti pievilka rokdarbu stundas, sevišķi izšūšana un aušana. Viņa iemācījās aust galdautus un aizkarus. Intas labākie rokdarbi bija apskatāmi izstādē Valmieras kultūras namā 1952.gada Dziesmu svētku laikā.

Pēc skolas beigšanas māte mudināja Intu pārcelties uz Rīgu pie krustmātes. Viņa saprata, ka Rīgā viņas nedzirdīgai meitai ir lielākas iespējas mācīties un atrast piemērotu darbu nekā laukos.

Inta bija viena no pirmajiem nedzirdīgajiem, kas 1954./1955. mācību gadā uzsāka mācības Rīgas 23.strādnieku jaunatnes vidusskolā, lai apgūtu parasto skolu 5.-7. klases programmu. Toreiz Valmieras Kurlmēmo skolas 10-gadīgā mācību programma atbilda dzirdīgo skolas 4 klasēm. Inta uzskata, ka jaunā skola iemācīja domāt, stāstīt mācību vielu saviem vārdiem.

Pēc izglītības reformas Intai nācās vēl vienu gadu mācīties Rīgas Raiņa 8. strādnieku jaunatnes vidusskolā (tagadējā Raiņa vakarskolā), lai iegūtu atestātu par pilnu pamatskolas programmas apguvi. Mācības vidusskolā viņa nevēlējās turpināt, jo *«tāpat par*

priekšnieci nebūšu».

Noadīja visu savu darba mūžu

Inta uzskata, ka viņas dzīves gājums ir līdzīgs Nedzirdīgo savienības aktīvistes Rasmus Kurēnas, kas ir viena no tuvākajām draudzenēm, dzīves ceļam: *«Il-gus gadus abas strādājām trikotāžas kombinātā «Māra» par adītājām. Tā bija mana vienīgā darbavieta. Tur nostrādāju 37 gadus - līdz aiziešanai pensijā.»* Patiesībā Inta sapņoja par audējas darbu, bet sagadījās tā, ka izvēlētajā darbavietā nebija brīvas audējas vietas. Viņai ieteica pamēģināt adītājas darbu. Un Inta iemīlēja šo darbu. Viņai laimējās, jo bija ļoti labs darba kolektīvs, dzirdīgie darbinieki ar cieņu izturējās pret nedzirdīgām strādniecēm.

Inta kopā ar Rasmu Jāņa sētas klubīnā de-voja tautas dejas, spēlēja teātri un deklamēja dzejoļus, brauca viesizrādēs. Teātrī viņai gan esot bijušas mazas lomas. Pirmā loma bija izrādē «Vissvarīgākais». Vēlāk nāca lomas iestudējumos «Atpūtas diena», «Ledusska-pis», «Sieviešu klosteris» u.c. Tautas dejām veltīti desmit gadi.

Inta saņēmusi daudz goda rakstu un diplomu par sniegumu un panākumiem dažādās mākslinieciskās pašdarbības skatēs, kā arī nedzirdīgo vasaras un zie-mas spartakiādēs un meistarsacīkstēs. Reiz viņa iegu-vusi 1. vietu slēpošanā, 2. vietu slaloma slēpošanā un 3. vietu ritenbraukšanā.

Mierīgā mājas dzīvē

1972.gadā Inta apprecējās, tādēļ pārtrauca aktīvās pašdarbnieces un sportistes gaitas un uzsāka mierīgu mājas dzīvi. Ar savu vīru Andri viņa iepazinās, mācoties Raiņa skolā. Nesen tika nosvinēta viņu 35 gadu kopdzīves jubileja. Intas vīrs ir viens no pirma-jiem nedzirdīgajiem Latvijā, kas 1974.gadā ieguva

autovadītāja tiesības. Ubarstu pārim ļoti patīk ceļot ar mašīnu. Andris ir aizvedis sievu uz daudzām skaistām vietām. Viņi joprojām ar sajūsmu atceras «Kopsolī» redakcijas sarīkoto nedzirdīgo grupas ekskursiju uz Parīzi. Pēdējos gados viņiem vairs nesanāk doties tālās ekskursijās, jo, pensionāri būdami, vairs nevar to atļauties.

Arī tagad — aktīva rosīšanās

Intas aktīvā rosīšanās Nedzirdīgo biedrībā atsākās, aizejot pensijā. Viņa sāka darboties Rīgas Nedzirdīgo biedrības valdē, Vidzemes priekšpilsētas nedzirdīgo grupās padomē, bet 2002. — 2007. gadā pildīja šīs grupas priekšsēdētājas pienākumus. Enerģiskā Inta turpinā vadīt kultūras centra «Rītausma» pensionāru padomi. Ar saviem aktīvistiem viņa katru gadu sarīko Lieldienu un Ziemassvētku pasākumus, kopā ar tulku — sociālās palīdzības organizatori Jautrīti Gromu organizē ekskursijas pa Latviju. Piemēram, šovasar Rīgas nedzirdīgie pensionāri apskatīja Cēsis, Ainažus un Salacgrīvu.

Viena no Intas tuvākajām līdzgaitniecēm Jautrīte Groma viņu raksturo kā neatlaidīgu un klusu darbarūķi. Inta labprāt uzņemas dažādus pienākumus. Viņa ir izpalīdzīga — ja kāds ko palūdz, vienmēr cenšas palīdzēt. Ārēji klusās Intas azartiskums izpaužas ekskursijās un dažādos izbraucienos — Inta izskries un apskatīs visas vietiņas. Jautrīte apbrīno viņas spēju uzturēt ciešas radu saites. Par spīti nedzirdībai, Inta ļoti labi saprotas ar radiem *«Inta visam pieiet ar mīlumu. Prot sevi nest, vienmēr labi izskatās un ir smaidīga,»* tā viņu raksturo Jautrīte.

Pie Intas brīvprātīgajiem pienākumiem vēl jāpiešķaita darbošanās Jāņa baznīcas Luterāņu nedzirdīgo draudzē, kur viņa rosās jau vairāk nekā desmit gadus. Draudze apvieno 40 nedzirdīgos cilvēkus. No ok-

tobra līdz maijam dievkalpojumi tiek apmeklēti katru svētdienu, savukārt vasaras mēnešos — divas reizes mēnesī kopā ar dzirdīgajiem.

Katru trešdienu Inta mēro ceļu arī uz kultūras centru, lai noklausītos ziņas. Lai gan viņa lasa avīzes, tomēr tur vienmēr var uzzināt kaut ko jaunu un sev noderīgu. Jautrīte Groma protot aizrautīgi stāstīt par notikumiem Latvijā un pasaulē.

Lūgta novērtēt nedzirdīgo cilvēku darbošanos mūsdienās, Inta saka paldies kultūras centra «Rītausma» direktorei Marutai Piterniecei par to, ka joprojām tiek organizēti pasākumi nedzirdīgajiem. Vienīgi žēl, ka «Rītausmai» nav vairs tāda pievilksanas spēka kā vecajam klubīnam Jāņa sētā, kas spēja pulcēt vienkop jaunus un vecos. **I.I.**

«Rītausmai» ir jāpastāv, lai nedzirdīgajiem būtu vieta, kur pulcēties kopā un saturīgi pavadīt brīvo laiku,» tāds ir Intas Ubarstes vēlējums.

